

Зулпуев Ашым Зулпуевичтин “Жогорку окуу жайларында Манас таануу курсун окутуунун илимий-методикалык негиздери” аттуу темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши боюнча И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) жана психология илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн уюштурулган Д 13.18.580 диссертациялык кеңешинин эксперти п.и.д., профессор Ж.А.Чымановдун эксперттик

БҮТҮМҮ

Эксперт, п.и.д., профессор Ж.А.Чыманов изденүүчү Зулпуев Ашым Зулпуевичтин “Жогорку окуу жайларында Манас таануу курсун окутуунун илимий-методикалык негиздери” аттуу темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык ишин карап чыгып, төмөндөгүлөрдү билдирет.

1.Диссертациялык кеңешке диссертацияларды кароого кабыл алуу укугу берилген адистикке дал келиши

Изденүүчү Зулпуев Ашым Зулпуевичтин “Жогорку окуу жайларында Манас таануу курсун окутуунун илимий-методикалык негиздери” аттуу темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши кеңештин профилине дал келет.

Диссертацияда изденүүчү 13.00.02- окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистигинин паспортуна толугу менен жооп берүүчү республиканын Жогорку окуу жайларында Манас таануу курсун окутуунун илимий-методикалык проблемалары боюнча теориялык жана методикалык изилдөөлөрдү жүргүзгөн.

Изилдөөнүн максаты: Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларында “Манас таануу” курсун окутуунун илимий-методикалык негиздерин аныктоо, анын заманбап технологияларын иштеп чыгуу жана аларды практикага сунуш кылуу.

Изилдөөнүн милдеттери:

1. Республиканын жогорку окуу жайларында “Манас таануу” курсун окутуунун методологиялык негизин аныктоо;

2. Аталган курсту окутуунун педагогикалык, методикалык принциптерин учур талаптарына ылайык иштеп чыгуу;

3. Республиканын жогорку окуу жайларында “Манас таануу” курсун окуп-үйрөнүүнүн абалына анализ жүргүзүү, анын ЖОЖдордун мамлекеттик стандарттарындагы, окуу программаларындагы жана окуу-усулдук адабияттардагы абалына анализ жүргүзүү;

4. Жогорку окуу жайларда “Манас таануу” курсун өзүнчө окуу дисциплинасы катары негиздөө, анын максатын, милдеттерин, формалары менен каражаттарын жана мазмундук түзүлүшүн аныктоо;

5. “Манас таануу” курсун окуп-үйрөнүүнүн заманбап технологиясын иштеп чыгуу, анын компоненттерин тактоо, окутуу принциптерин, методдорун аныктоо;

6. Аталган курстун иштелип чыккан моделин турмушка ашыруунун технологияларын, аткарылуучу практикалык-методикалык иштердин системасын жана “Манас таануу” дисциплинасын окуп-үйрөнүүнү мындан ары өркүндөтүүнүн келечектүү сунуштарын иштеп чыгуу;

7. Иштелип чыккан технологияны практикага киргизип, жүзөгө ашыруунун технологияларын, аларды келечектүү өркүндөтүүнү жолдорунун тууралыгын эксперименттик сыноодон өткөрүү, жыйынтыгын практикага киргизүү.

Изилдөөнүн объектиси: Кыргызстандын жогорку окуу жайларында “Манас таануу” дисциплинасын окуп-үйрөнүү процесси.

Изилдөөнүн предмети: Кыргызстандын ЖОЖдорунда Манас таануу дисциплинасын окуп-үйрөнүүнүн илимий-методикалык проблемалары, мазмуну, модели, аны жүзөгө ашыруунун технологиялары.

Изилдөөдө колдонулган методдор: Диссертациялык изилдөөдө салтка айланган методдорду (илимий-теориялык, практикалык-эмпирикалык, эксперименталдык жана статистикалык) колдондук. Илимий-теориялык методдун алкагында тандалып алынган темага байланыштуу нормативдик документтер, адабий-теориялык, илимий-методикалык эмгектер талдоого алынды, жалпылаштырылды, жыйынтыгында аткарыла турган илимий-изилдөөнүн жумушчу божомолу негизделди. Эмпирикалык-практикалык методдун алкагында байкоо жүргүзүү, аңгемелешүү, сурамжылоо, анкета толтуруу, тест жүргүзүү, алардын жыйынтыктарын анализдөө жана синтездөө, сабактарга катышуу, талдоо, тажрыйбаларды үйрөнүү иштери жүргүзүлдү. Эксперименталдык методдун алкагында байкоо, изилдөө, аныктоо, текшерүү жана жыйынтыктоо этаптары жүргүзүлдү. Тажрыйбалык-эксперимент мезгилиндеги аныкталган кемчилдиктер менен жетишилген

ийгиликтердин пайыздык катышы аныкталып, изилдөөдөгү жалпылыктар, өзгөчөлүктөр жана айырмачылыктардын көрсөткүчтөрү сунуш кылынды.

2.Диссертациянын темасынын актуалдуулугу

Республикабыздын жалпы билим берүүчү орто мектептеринде, лицей-колледжеринде жана ЖОЖдорунда бир канча жылдан бекри Манас таануу предмети окутулуп келатат. Ошентсе дагы, ал ЖОЖдордо окуу дисциплинасы катары атайын илимий-методикалык негизде түптөлө элек. Бирин-экин окуу куралдары жазылганы болбосо, фундаменталдуу изилдөөлөр, методикалык эмгектер жана туруктуу окуу китептери жок. Манас таануу аттуу окуу предметинин түзүлүшү, багыттары, окутуунун заманбап методдору иштелип чыга элек. Демек, мына ушунун өзү изилдөөнүн актуалдуулугун толук далилдейт.

Изилдөөнүн актуалдуулугун аныктоодо практикада жолугуп жаткан төмөндөгүдөй карама-каршылыктар менен чечилүүчү проблемалар эске алынган:

1. “Манас таануу” курсу республиканын жогорку окуу жайларынын ЖОЖдук компоненттин алкагында өзүнчө дисциплина катары киргизилгенине карабай, анын дисциплиналык статусу аныктала электиги, илимий-методикалык жактан да негизделе электиги;

2.“Манас таануу” курсунун максатына жараша окуу материалдарынын тематикасынын мазмуну тактала электиги, окутуунун формалары менен методикалык жол-жоболору тактала электиги;

3.Аталган курсту окутуунун адабий-теориялык, педагогикалык-дидактикалык жана методикалык жактан жабдылышы жогорку окуу жайларында каралган эместиги;

4.”Манас таануу” курсунун жалпы методикалык модели иштелип чыккан эместиги, аны окутуунун технологиясы иштелип чыга электиги.

Диссертация мына ушундай проблемалуу маселелерди өз алдынча чечкен изилдөө болуп саналат.

3. Изилдөөнүн жаңылыгы жана теориялык баалуулугу

Изилдөөнүн илимий жаңылыгы жана теориялык баалуулугу төмөнкүлөр менен аныкталат:

-Кыргызстандын жогорку окуу жайларында “Манас таануу” курсу окуу дисциплинасы катары теориялык жана методикалык жактан алгачкы ирет негизделишинде;

-Аталган курстун максат-милдеттеринин, мазмундук өзөгүнүн, окутуу формалары менен каражаттарынын илимий-методикалык жактан алгачкы жолу такталышында;

-ЖОЖдордо “Манас таануу” курсун окуп-үйрөнүүнүн заманбап технологиясы иштелип чыгышында, аны окутуунун адабий-теориялык, педагогикалык-дидактикалык жана методикалык принциптеринин,

ыкмаларынын, методдорунун, формаларынын жана каражаттарынын аныкталышында;

-Эпостогу жети осуят маселесинин тарбиялык –таалимдик жактан жетишердик изилденип жана аны окутуунун жолдору дагы да тереңдеитилгендигинде;

-Аталган курсту окутуунун технологияларынын жана аны мындан ары өркүндөтүүнүн келечектүү багыттарынын иштелип чыгышында;

-Аталган курсту башка предметтер менен интеграциялап окутуунун схемаларынын берилгендигинде.

Мына ушундай багыттарда изденүүчү тарабынан ЖОЖдордо Манас таануу курсун окуп-үйрөнүүнүн мисалында төмөндөгүдөй жыйынтыктар камтылган:

Биринчи жыйынтык: Республикабыздын жогорку окуу жайларында “Манас таануу” курсу окуу дисциплинасы катары теориялык жана методикалык жактан алгач ирет негизделгендигинде;

Экинчи жыйынтык: Манас таануу курсунун объектиси менен предметинин жана структурасынын, анын багыттарынын илимий негизде алгач ирет аныкталгандыгы;

Үчүнчү жыйынтык: аталган курсту ЖОЖдордо окутуунун формалары менен методдору жана каражаттарынын илимий-методикалык жактан алгачкы жолу аныкталгандыгы;

Төртүнчү жыйынтык: Манас таануу курсун окутуунун технологиясы иштелип чыгып, аны жүзөгө ашыруунун жолдору жана аны окуп-үйрөнүүнү мындан ары өркүндөтүүнүн келечектүү концепциясынын иштелип чыккандыгы;

Бешинчи жыйынтык: Манас таануу курсун окуп-үйрөнүүдө студенттер менен окутуучуларга коюлган дидактикалык талаптар, алардын компетенциялары жана студенттердин билимин баалоонун критерийлеринин илимий негизде аныктагандыгы;

Алтынчы жыйынтык: аталган курстун негизинде жана андагы жети осуяттын негизинде ЖОЖдордун студенттерине патриоттук тарбия берүү багыттары көрсөтүлгөндүгү;

Жетинчи жыйынтык: Аталган курсту башка предметтер менен интеграциялап окутуунун схемаларынын берилгендигинде;

Сегинзинчи жыйынтык: сунушталган методикалык ыкмалар менен жолдордун натыйжалуулугу эксперимент аркылуу текшерилип, аныктыгы, тууралыгы далилденгендиги.

Соңунда Манас таануу курсун ЖОЖдордо окуп-үйрөнүүнү мындан ары өркүндөтүү боюнча бир катар алгылыктуу сунуштар айтылган.

4.Диссертацияда чыгарылган ар бир жыйынтыктын жана изденүүчүнүн корутундуларынын негиздүүлүгү жана негиздүүлүгүнүн деңгээли

Изилдөө ишинен алган корутундулардын негиздүүлүгү жана негиздүүлүгүнүн деңгээли төмөндөгүлөр менен аныкталат:

-*биринчиси*, изденүүчү манасчылык өнөр, манасчылык мектеп боюнча идеялар, эпостун эл оозунан жыйналышы, жарыяланышы жана боюнча буга чейинки теориялык изилдөөлөр жетишерлик изилденип, талданып чыккан жана жалпыланган;

- *экинчиси*, Манас таануу курсун ЖОЖдордо окуп-үйрөнүү боюнча окуу стандарттар, окуу программалар жана теориялык-методикалык эмгектер иликтеп-талданган жана илимий жактан жалпыланган;

-*үчүнчүсү*, курстун максат-милдеттери, объект-предмети жана структурасы менен негизги багытары туура аныкталган;

-*төртүнчүсү*, ЖОЖдордун студенттеринин Манас таануу курсунун мазмуну жана окутуучулардын окутуудагы компетенттүүлүктөрү туура аныкталган;

-*бешинчиси*, курсту ЖОЖдордо окутуунун модели жана аны ишке ашыруунун технологиялары иштелип чыккан;

-*алтынчысы*, жети осуяттын негизинде студенттерге атуулдук тарбия берүүнүн багыттары көрсөтүлгөн жана аталган жоболордун тууралыгы педагогикалык экспериментте далилденген.

4. Диссертацияда изденүүчү чыгарган ар бир илимий жыйынтыктарынын жана корутундуларынын жаңылыгын деңгээли

Биринчи жыйынтык. Жыйынтык жаңы, анткени Республикабыздын жогорку окуу жайларында “Манас таануу” курсун окуу дисциплинасы катары теориялык жана методикалык жактан алгач ирет негизделгендиги;

Экинчи жыйынтык. Жыйынтык жаңы, анткени, аталган курсту ЖОЖдордо окутуунун формалары менен методдору жана каражаттары илимий-методикалык жактан алгачкы жолу аныкталгандыгы;

Үчүнчү жыйынтык. Жыйынтык жаңы, анткени, Манас таануу курсун окутуунун модели жана аны ишке ашыруунун технологиясы жана жүзөгө ашыруунун жолдору иштелип чыккандыгы;

Төртүнчү жыйынтык. Жыйынтык жаңы, анткени аталган курстун объектиси жана предмети, курстун жана структурасы, компоненттери, багыттары илимий негизде алгач ирет такталгандыгы;

Бешинчи жыйынтык. Жыйынтык жаңы, анткени курсту окуп-үйрөнүүдө студенттер менен окутуучуларга коюлган дидактикалык талаптар, алардын компетенциялары жана студенттердин билимин баалоонун критерийлеринин илимий негизде сунушталгандыгы;

Алтынчы жыйынтык. Курстун негизинде студенттерге атуулдук таалим-тарбия берүүнүн багыттары көрсөтүлгөн.

Жетинчи жыйынтык. Методикалык ыкмалар менен жолдордун натыйжалуулугу эксперимент аркылуу текшерилип, аныктыгы, тууралыгы далилденгендиги.

5. Ички биримдиги жана тиешелүү актуалдуу проблеманын, теориялык жана практикалык милдеттеринин чечилишине арналган жыйынтыктарынын багытын баалоо

Издөнүүчү Зулпуев Ашым Зулпуевичтин “Жогорку окуу жайларында Манас таануу курсун окутуунун илимий-методикалык негиздери” аттуу темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык ишинин негизги жоболору, мазмуну, жыйынтыктары жана корутунду-сунуштары, ЖОЖдордо Манас таануу курсун окутуунун илимий-методикалык жол-жоболору, негизинен, аталган курсту талаптагыдай окутуунун технологияларынын жетишерлик деңгээлде иштелип чыккандыгын далилдейт. Диссертацияда курстун мазмунуна, окутуунун максат-милдеттерине, объектиси менен предметине жана структурасына ылайык негизги багыттары, окутуу технологиялары, методдору, каражаттары, окутуучу менен студенттерге коюлуучу компетенттүүлүктөр, жети осуятты тереңдетип окутуу, анын мазмунун ачуу, курстун негизинде студенттерге атуулдук таалим-тарбия берүүнүн багыттары көрсөтүлгөн жана алар экспериментте далилденген.

6. Диссертациядан алынган дыйынтыктарынын практикалык баалуулугу жана алынган оң натыйжалары

Издөнүүчүнүн бул ишинде теориялык –методикалык жана практикалык мааниси булар менен бааланат, т.а. Манас таануу курсун окутуу боюнча айтылган баалуу илимий-методикалык сунуштар окуу программаларын, окуу китептерин, методикалык колдонмолорду мындан ары өркүндөтүп түзүүдө жана студенттердин курстук, дипломдук, магистрдик иштерин жаздырууда тиешелүү деңгээлде жардам берет.

Иште төмөндөгүдөй багыттарда алгылыктуу оң натыйжалар алынган:

1. *Адабият таануу багытында:*

-эпосту эл оозунан жыйноо, жарыялоо, манас таануу жана манасчылык өнөр боюнча буга чейинки иликтөөлөр системага салынган;

-Манас таануу курсунун предмети, объекти жана анын мазмуну такталган;

-курсту окуу дисциплинасы катары негидеген, анын мазмуну, багыттары жана түзүлүшү такталган.

2.Педагогикалык-дидактикалык багытта:

-Манас таануу курсун окуп-үйрөнүүнүн модели, аны ишке ашыруу методдору иштелип чыккан жана практикага сунушталган

- курсту окутууда ЖОЖдун окутуучуларына жана студенттерге коюлуучу дидактикалык талаптар иштелип чыккан, негизги компетенциялар аныкталган;

-Манас таануу курсун окуп-үйрөнүүнүн модели иштелип чыккан жана технологиялары сунушталган;

- студенттердин билимин баалоонун жолдору, критерийлери такталган;

- студенттерге атуулдук таалим-тарбия берүүнүн багыттары берилген.

7.Диссертациянын негизги жоболорунун, жыйынтыктарынын жана натыйжаларынын жарыялангандыгынын тастыкталышы

Диссертациянын мазмуну жана негизги жоболру төмөндөгү эмгектеринде чагылдырылган:

1.Зулпуев А.З. - Законодательно-правовые основы Манасоведения. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана. Бишкек: - 2017, № 10. - 191-195 - бб.

2. Зулпуев А.З. – «Манас» эпосундагы аялдардын образын окутуу. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ош мамлекеттик университетинин жарчысы. Ош: - 2017, № 4. – 57-60 - бб.

3.Зулпуев А.З. – «Манас таануу» курсун окутууда жети осуятты колдонуу. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Известия Ошского технологического университета. Ош: - 2017, № 4. – 82-86 - бб.

4.Зулпуев А.З. – «Манас таануу» курсун окутуудагы милдеттер жана күтүлгөн натыйжалар. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Известия Ошского технологического университета. Ош: - 2017, № 4. – 87-91 - бб.

5.Зулпуев А.З. – Жогорку окуу жайында «Манас таануу» сабагын уюштуруунун педагогикалык шарттары. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ош мамлекеттик университетинин жарчысы. Ош: - 2017, № 4. – 61-65 - бб.

6.Зулпуев А.З. – «Манас таануу» боюнча жогорку окуу жайлар үчүн усулдук окуу куралы. [Текст]: Усулдук колдонмо./Зулпуев А.З.// . - Ош: «Ош технологиялык университетинин басма борбору». – 2018, 34 б.

7.Зулпуев А.З. – История сбора «Манас» из уст народа. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Международный научный журнал «Juvenis scientia». Санкт-Петербург: - 2018, № 8. – 25-27- бб.

8.Зулпуев А.З. – Преподавание студентам о месте эпоса «Манас» в духовной жизни кыргызского народа и его современном значении. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Журнал «Coloquium-journal», Miedzynarodowe czasopismo naukowe. Польша: - 2018, № 8. – 60-63 - бб.

9.Зулпуев А.З. – История исследования эпоса «Манас» мировыми и кыргызскими учеными. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ежемесячный электронный научный журнал «Постулат». Еврейская автономная область. Биробиджан: - 2018, № 8. – 94-101 - бб.

10.Зулпуев А.З. – Исскуство Манасчи-мост между прошлым и настоящим. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Международный журнал гуманитарных и естественных наук. Новосибирск: - 2018, № 9. – 126-132 - бб.

11.Зулпуев А.З. – «Манас»-элдин оозеки чыгармачылыгынын үлгүсү. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ош мамлекеттик университетинин жарчысы. Ош: - 2018, № 4. – 88-93 - бб.

12.Зулпуев А.З. – Коншу жашаган элдердин “Манас” үчилтиги менен таасирлениши. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ош мамлекеттик университетинин жарчысы. Ош: - 2018, № 4. – 93-96 - бб.

13.Зулпуев А.З. – «Манас» эпосундагы аялзатынын баатырдыгы. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Известия Ошского технологического университета. Ош: - 2018, № 3. – 206-210 - бб.

14.Зулпуев А.З. – «Манас» эпосунда көчмөн турмуштун сүрөттөлүшү. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Известия Ошского технологического университета. Ош: - 2018, № 3. – 210-215 - бб.

14.Зулпуев А.З. – «Манас» үчилтигиндеги аялдардын образын окутуунун тарбиялык мааниси. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Журнал Эл агартуу. Бишкек: - 2018, № 11-12. – 25-31 - бб.

15. “Манас” эпосунун руханий маани-маңызы жана эпосту окутуунун бүгүнкү күндөгү тарбиялык ролу. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Журнал Эл агартуу. Бишкек: - 2018, № 11-12. – 31-35 - бб.

16.Зулпуев А.З. – Обучение курсу «Манасоведение» через выразительное чтение эпоса. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ежемесячный электронный научный журнал «Постулат». Еврейская автономная область. Биробиджан: - 2019, № 2. – 46-52 - бб.

17.Зулпуев А.З. – «Значение обучению «Манас» в воспитании студентов» [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ежемесячный электронный научный журнал «Постулат». Еврейская автономная область. Биробиджан: - 2019, № 2. – 53-60 - бб.

18.Зулпуев А.З. – «Роль женских образов трилогии «Манас» в подготовке будущих матерей, жён и советниц. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . - Ежемесячный электронный научный журнал «Постулат». Еврейская автономная область. Биробиджан: - 2019, № 3. – 35-41 - бб.

19.Зулпуев А.З. – Ознакомление студентов с содержанием эпоса «Манас» путем выбора специальных текстов и отрывков. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . Журнал «Bulletin of Science and Practice». – г.Нижевартовск. Россия, 2019. - №5. – С. 122-126

20.Зулпуев А.З. – Формирование художественно-эстетического чувства студентов через чтение эпоса «Манас». [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// Журнал «Bulletin of Science and Practice». – г.Нижевартовск. Россия, 2019. - №5. – С. 117-121

21.Зулпуев А.З. – Об уникальности и природе сказителей эпоса “Манас” в освоении курса “Манасоведение”. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// Журнал «Bulletin of Science and Practice». – г. Нижневартовск. Россия, 2019. - №5. – С. 113-116

22.Зулпуев А.З. – “Жогорку окуу жайларында “Манас таануу” курсун окутуунун илимий-методикалык негиздери””. Монография. [Текст]: / Зулпуев А.З. // – Бишкек . : 2019. – 149 б.

23. улпуев А.З. - “The image of nomadic life in the epic “Manas””. [Текст]: Зулпуев А.З. // Самара. : 2019. – № 2. - С. 1/6-6/6.

24.Зулпуев А.З. - “The influence of the trilogy “Manas” on nearby neighboring nations”. [Текст]: / Зулпуев А.З. // Самара. : 2019. – № 2. - С. 1/4-4/4.

25. ““Manas” – a sample of oral creativity of the people””. [Текст]: / Зулпуев А.З. // Самара. : 2019. – № 2. - С. 1/4-4/4.

26.Зулпуев А.З. – Манасчылык өнөр жана анын табиятын окуп-үйрөнүү. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . – Кыргыз билим берүү академиясынын кабарлары. Бишкек: - 2018, № 2. – 74-79- бб.

27.Зулпуев А.З. – Үчилтиктеги аялдардын образын окутуу маселелери. [Текст]: Макала./Зулпуев А.З.// . – Кыргыз билим берүү академиясынын кабарлары. Бишкек: - 2018, № 2. – 80-85- бб.

3. Авторефераттын диссертациянын мазмунуна дал келиши:

Автореферат, негизинен, диссертациянын мазмунуна, коюлган максаты менен милдеттерине , алардын чечилишине дал келет.

Авторефераттын кыргызча, орусча жана англисче резюмелери бар, алар бири-бирине дал келет.

8.Жетектөөчү уюмду, расмий оппоненттерди дайындоо жөнүндө сунуштар жана алардын негиздүүлүгү

Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы жетектөөчү мекеме катары Жалал-Абад мамлекеттик университетинин педагогика жана психология, башталгыч билим берүүнүн теориясы жана методикасы кафедраларын сунушталат.

Эксперттик комиссия расмий оппоненттер катары төмөнкү адистерди сунуш кылат.

Биринчи расмий оппонент катары кыргыз тилин жана адабиятын окутуунун теориясы менен практикасы боюнча адис, педагогика илимдеринин доктору, профессор С.Т.Батаканованы сунуш кылат (13.00.02). (К.И.Скрябин

атындагы Кыргыз улуттук агрардык университетинин Мамлекеттик тил жана тарбия иштери боюнча проректору) Анын эмгектери: 1. Мектепте көркөм чыгармаларды талдоонун илимий-педагогикалык негиздери: Монография. – Б.: Кут Бер, 2010. – 286 б. 2. Драмалык чыгармаларды окутуунун технологиясы: Монография. -Б.: Кут бер, 2013. – 296 б. 3.Адабиятты окутуунун усулдары менен ыкмалары: Окуу-методикалык колдонмо. –Б.: Кут бер, 2013. – 53 б. 4. Көркөм чыгармаларды талдоого окуучулардын кабыл алуусун даярдоо: Окуу-методикалык колдонмо. -Б.: Кут бер, 2014. – 32б. 5.Көркөм чыгармаларды окутуунун методикасы: Монография. Кут бер, 2014. -415 б. 6.Адабиятты окутуунун методикасы. –Б., 2019. – 530 б.

Экинчи расмий оппонент катары казак адабиятын окутуунун теориясы менен практикасы боюнча адис, педагогика илимдеринин доктору, профессор Б.У. Смановдду сунуш кылат (13.00.02). (Абай атындагы Казак улуттук педагогикалык университетинин казак тили жана адабияты кафедрасынын профессору). Анын эмгектери: Казак эдебиеті пәні бойынша акын-жазушылардың өмірі мен шығармашылығын оқытуда “сандык білім корларын” пайдаланудың жолдары: әдістемелік күрал. – Алматы, 2013. – 226 б. 2.Кыргыздын “Манас” эпосу жана анын казак изилдөөчүлөрү // Мугалим, 2015. - №1-2. – 10-13-бб. 3.М.Габдуллиннің педагогикалык, ғылыми, мәдени мұралары: 2-китеп (авторлош). – Алматы, 2015. – 304 б. 4. Казак эдебиеті. ХІ-сынып. – Алматы, 2015. – 250 б.

Үчүнчү расмий оппонент катары кыргыз тили боюнча адис, филология илимдеринин доктору Г.Ж.Орозованы сунуш кылат (10.02.01). (КР УИАнын Ч.Айтматов атындагы Тил жана адабият институтунун жетектөөчү илимий кызматкери) Анын эмгектери: 1.Түрк элдеринин поэмалары: тарыхый процесс жана эпикалык байланыш. - Б., 2000. -189 б. 2. Адабий портреттер жана проблемалар. – Б. : Бийиктик, 2009.- 204 б. 3.Кыргыз балдар фольклотунун жанрдык составы жана поэтикасы.- Б.: Бийиктик, 2003.- 140 б. 4.Кыргыздардын улуттук маданияты (Байыркы доордон ХІХ кылымдын аягына чейин). –Б.: Бийиктик, 2010.-132 б. 5. Кыргыз өлөңдөрү. -Б.: Улуу тоолор, 2015. -148 б. 6.Кыргыз элдик поэмаларынын табияты. - Б. : Улуу тоолор, 2015. -356 б.

Эксперттик комиссия сунуш кылган документтерди карап чыгып, И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) жан психология илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип

алуу үчүн уюштурулган Д 13.18.580 диссертациялык кеңешине 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча Зулпуев Ашым Зулпуевичтин “Жогорку окуу жайларында Манас таануу курсун окутуунун илимий-методикалык негиздери” аттуу темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) шифрына ылайык педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши коргоого сунушталат.

Эксперттик комиссиянын мүчөсү:

Ж.А.Чыманов, п.и.д,
профессор.

И.А. Чымановдун көзү менен тастыкталган
Өзгөчө бөлүмдө Чыманов Ж.А.

Дата поступления
в ДС Д13.18.580
12.11.2019г
Зг. секр ДС Д13.18.580 ДС
Оссуфаева ДК.

И. АРАБАЕВ атындагы КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ им. И. АРАБАЕВ

КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ

Handwritten signature.